

ЗА САМОСТІЙНІСТЬ,
ЗА СОБОРНІСТЬ,
ЗА ДЕМОКРАТІЮ

НАРОДНА ВОЛЯ

NARODNA WOLA—THE PEOPLE'S WILL

ОДИН ЗА
ВСІХ, ВСІ ЗА
ОДНОГО

РІК XXXI. Ч. 36. СКРЕНТОН, ПА., СБЮТА, 29 БЕРЕЗНЯ, 1941.

ЦІНА ТРИ ЦЕНТИ — PRICE THREE CENTS

SCRANTON, PA., SATURDAY, MARCH 29, 1941. XXXI YEAR. No. 36.

ЮГОСЛАВІЯ СКИНУЛА УРЯД КНЯЗЯ ПАВЛА І ПРЕМ'ЄРА ЦВЕТКОВИЧА, ВИСЛАЛА ВІЙСЬКО НА ФРОНТ

НІМЕЧИНА ПИТАЄ НОВИЙ УРЯД, ЩО БУДЕ
З ДОГОВОРОМ З "ОСЕЮ"

АНГЛІЙСЬКІ ВІЙСЬКА ЗАЙНЯЛИ КЕРЕН В ЕРІ-
ТРЕІ І ГАРАР В ЕТЮПІІ

В четвер, 27-го березня, в другій годині рано, відділи югославської армії обсадили всі головні уряди в Білгороді та по провінціальних містах, скинули "регенційну раду", яка правила державою від імені малолітнього короля Петра, проголосили його володарем, арештували попередній уряд і встановили нове правління. На чолі нового уряду стали прихильники альянтів під проводом генерала Душана Сімовича.

Князь Павло втік. Регент і стрий теперішнього короля, князь Павло, пробував втікати з Білгороду до Мадящини або Болгарії, але його піймали на станції Вінковці і за вернули до столиці, де він знаходиться під військовою сторожею. Таксамо задержано під домашнім арештом бувшого прем'єра Драгішу Цветковича і міністра закордонних справ Цанкар-Марковича, які два дні перед тим підписали договір, яким приєднали Югославію до держав "осі".

Армія, яка по цілій Югославії керувала переворотом, зложилася негайно присягу на вірність молодому королеві, який має 17 і пів року і який щойно у вересні був би вступив на престол. Король видав прокламацію, якою закликав населення не хвилюватися і вернутися до праці.

Радість населення. Населення, яке вже кілька тижнів рішуче протестувало проти союзу з Німеччиною й Італією, прийняло переворот з великою радістю. Ранком у четвер вулиці заповнились одушевленою товпою, яка висказувала своє задоволення з того, що держава дістала проти-німецький уряд. Генерал Сімович, міністер закордонних справ Нінчич, віце-прем'єр Мачек і інші відомі зі своєї опозиції до союзу Югославії з державами "осі".

Військові міри. Негайно після перевороту проголошено загальну мобілізацію. Великі відділи війська відійшли на боеві позиції. Команда армії заявила, що буде боронити Югославію перед нападом. Обраховують, що Югославія тепер має поверх мільйон жовнів під зброєю і що вони розставлені на заздалегідь приготованих оборонних позиціях вздовж всіх кордонів.

Знаючи про становище Англії й Америки в югославській кризі, великі товпи зібрались перед посольствами тих держав у Білгороді і влаштували там прихильну демонстрацію. Місто прибрано югославськими, грецькими, англійськими і американськими прапорами. Німецькі й італійські "туристи", які на протязі двох днів вели себе гордо і бундючно, товпились перед паспортними бюроми і на залізничних станціях, тікаючи з Югославії. Велика товпа оку-

жила німецьке "туристичне бюро", де провідники демонстрації перевели ревізію і наїхали кілька революверів.

Православний патріарх Югославії, в промові по радіо, закликав нарід до опору нападникам, що зазіхають на волю сербського, хорватського і словенського народів.

Німецький запит. Німецький амбасадор фон Геерен спитав зараз рано нового міністра закордонних справ, Номчича Нінчича, як уряд короля Петра ставиться до договору, підписаного Цветковичем і Марковичем у минулий вівторок. Нінчич відповів, що це не може дати певної відповіді. Авдієнція німецького амбасадора тривала всього шість хвилин.

Німецькі газети вдають, що їх югославський переворот не турбує, і закликають, що коли новий уряд Югославії не виконає умов підписаного попереднім правительством договору, то Югославія "жде доля Чехословаччини". Поза тим в урядових колах помітно розгубленість, яка вказує, що німці не були пригатовані на того рода несподіванку.

Поміч Англії й Америки. Англійський прем'єр, Вінстон Черчилль, заявив у лондонському парламенті, що "Югославія віднайшла свою душу", та закликав, що Велика Британія дасть Югославії всю можливу поміч на випадок, коли б хто на Югославію напад.

Президент Розевелт повідомив югославського посла у Вашингтоні, що Сполучені Держави допоможуть їй у такій самій мірі, як і іншим державам, які змагаються з нападниками. Поміч прийде з воєнних засобів, що їх випroduкується згідно з законом про допомогу демократичним державам.

Англійські перемоги в Африці. На протязі останніх днів англійська армія здобула кілька рішучих перемог у Африці, які незабаром доведуть до повної ліквідації італійської "імперії". Північна англійська армія зайняла після майже двомісячної облоги твердиню Керен, яка з природи дуже сильна і надається добре до оборони. Тепер англійцям відкрита дорога до столиці цієї італійської колонії, Асмари, і до найбільшої італійської пристані на Червоному Морі, Масави. Кілька днів тому англійці переловили німецький корабель, який пробував втікати з цієї пристані.

В Етіопії англійські війська зайняли друге щодо величини місто Гарар. Вони тепер знаходяться усього кілька миль від

ЗНАЧІННЯ БЛОКАДИ ІСЛАНДІЇ

Розширення німецької блокади до острова Ісландії, який лежить ближче до американських як до англійських берегів, примушує Сполучені Держави до пильного ознайомлення з новими обставинами. Підсекретар закордонних справ, Сумнер Веллес, заявив, що уряд саме студіює цю справу. При тім додав, що в Ісландію не ходять жадні американські пароплави. Після захоплення Данії Німеччиною Сполучені Держави утримують зв'язки з головним містом Ісландії, Рейкьявком за допомогою шести пароплавів, що плавають під данськими прапорами: три пасажирські і три торговельні.

Веллес не сказав, чи влада думає розширити зону контр-блокади на острови Гренландію та Ісландію. Сьогодні ця зона сягає на невелику відстань від канадійської пристані Галифаксу й охороняється військовими кораблями.

АМЕРИКАНСЬКА ТОРГІВЛЯ
З НІМЕЧЧИНОЮ ЧЕРЕЗ
СССР

Часописи повідомляють, що протягом січня цього року до Америки привезено з Німеччини ріжної краму на більше ніж пів мільйона доларів. Крам привезли совітські і японські кораблі. Окрім того німецький крам підвозять до Сполучених Держав через Південну Америку, де перевантажують його на американські кораблі.

Італійська летунська пошта перевозить дорогоцінні камені в Південну Америку. В 1939 році німецького краму ввезено в Сполучені Держави на 68 мільйонів доларів. Супроти того теперішній торгівля значно впала.

Залізниця, що веде з етіопської столиці Адіс Абаба до пристані Джібути. Коли та залізниця буде перервана, тоді вся італійська армія в Абесинії буде відрізана цілком, тому що з півночі переходить зайняті армією Гайлі Селассі, від північного сходу перетята дорога через Керен до Масави, а з півдня і сходу всі важніші переходи обсажені південно-африканською колоніальною армією.

Французький уряд у Віші підготував проект збільшення години праці на вісім годин тижнево, що дасть 56 і більше годинний тиждень. Разом з тим повідомляється, що французький представник в Парижі, де Брінон, заявив у інтерв'ю, що маршал Петен співчуває встановленню Гітлером "нового порядку" в Європі і бажає, щоб Франція брала участь у його заведенні.

РЕКОРД ШВИДКОСТІ І ВИСОТИ ЛІТАННЯ

Славний пілот Беркем, що випробовує літаки фабрики Локгід у Каліфорнії щодо швидкості і висоти їх лету. Злітає пілот злітає з літака після полету, в якому він осягнув рекорд швидкості у висоті так званої "під-стратосфери". Зправа той сам пілот вдихає чистий кисень (оксиджен) через пів години перед полетом в "під-стратосферу", де є сильно розріджене повітря.

Як подає польський "Новий Світ", генерал Сікорський, голова польської влади в Лондоні й головний командант усіх польських військ, що б'ються за польську державу, має податись на димісію. Він виїздить до Канади й Сполучених Держав у справі організації тут польських легій і як тільки прийде, то зречеться свого головування у владі. Свій крок мотивує поглядом, що на чолі влади має бути цивільний політик, а не воєк. Та дійсна причина відходу Сікорського виражається з передовиці "Нового Світу". Генерал Сікорський в своїй відозві через радіо виразно зазначив, що Польща перебуває в стані війни не тільки з Німеччиною, а й з ССР. З того приводу англійський посол Веджвуд заявив у парламенті, що такі промови псуєть відносини між Англією й ССР. Парламент призначив комісію для "зв'язку між британською та польською владою", а фактично для контролю й цензури польської влади. Це й змусило Сікорського відступити.

ПОЛКОВНИК ДОНОВАН ПРО
АНГЛІЮ

Полковник В. Донован, що вернувся з об'їзду Європи, підкреслює, що Гітлер воює з Англією, не як з Англією, а як з перешкодою до всесвітнього панування Німеччини. Англія не розбита. Значно дужча, ніж була після Дюнкерку. З кожним тижнем зміцнюється. Однак цілком безпечною буде мати в 1942-ім році. Тоді матиме стільки зброї, що жадна німецька навала їй не буде страшна. Щоб так було, американська поміч мусить бути як найбільша.

ЗА "НОВИЙ ПОРЯДОК"
У ФРАНЦІЇ

Французький уряд у Віші підготував проект збільшення години праці на вісім годин тижнево, що дасть 56 і більше годинний тиждень. Разом з тим повідомляється, що французький представник в Парижі, де Брінон, заявив у інтерв'ю, що маршал Петен співчуває встановленню Гітлером "нового порядку" в Європі і бажає, щоб Франція брала участь у його заведенні.

ЦЕ ВЖЕ ДРУГИЙ пароплав, що в короткому часі вивозить німецьких громадян. Минувшого тижня відійшов також еспанський пароплав "Магаланес", заповнений німцями, що вертаються до дому. Всього виїхало 191 німецьких громадян; з того 142 жінки, 14 дітей і 35 старших мужчин. Чимало жінок заявили, що їх чоловіки виїхали до Німеччини вже рік назад, як була оповіщена мобілізація, через Сан Франсиско та транс-сибірську залізницю.

Мінулої середи з нью-йоркської пристані відплив еспанський пароплав "Магаланес", заповнений німцями, що вертаються до дому. Всього виїхало 191 німецьких громадян; з того 142 жінки, 14 дітей і 35 старших мужчин. Чимало жінок заявили, що їх чоловіки виїхали до Німеччини вже рік назад, як була оповіщена мобілізація, через Сан Франсиско та транс-сибірську залізницю.

Мінулої середи з нью-йоркської пристані відплив еспанський пароплав "Магаланес", заповнений німцями, що вертаються до дому. Всього виїхало 191 німецьких громадян; з того 142 жінки, 14 дітей і 35 старших мужчин. Чимало жінок заявили, що їх чоловіки виїхали до Німеччини вже рік назад, як була оповіщена мобілізація, через Сан Франсиско та транс-сибірську залізницю.

Мінулої середи з нью-йоркської пристані відплив еспанський пароплав "Магаланес", заповнений німцями, що вертаються до дому. Всього виїхало 191 німецьких громадян; з того 142 жінки, 14 дітей і 35 старших мужчин. Чимало жінок заявили, що їх чоловіки виїхали до Німеччини вже рік назад, як була оповіщена мобілізація, через Сан Франсиско та транс-сибірську залізницю.

Мінулої середи з нью-йоркської пристані відплив еспанський пароплав "Магаланес", заповнений німцями, що вертаються до дому. Всього виїхало 191 німецьких громадян; з того 142 жінки, 14 дітей і 35 старших мужчин. Чимало жінок заявили, що їх чоловіки виїхали до Німеччини вже рік назад, як була оповіщена мобілізація, через Сан Франсиско та транс-сибірську залізницю.

Мінулої середи з нью-йоркської пристані відплив еспанський пароплав "Магаланес", заповнений німцями, що вертаються до дому. Всього виїхало 191 німецьких громадян; з того 142 жінки, 14 дітей і 35 старших мужчин. Чимало жінок заявили, що їх чоловіки виїхали до Німеччини вже рік назад, як була оповіщена мобілізація, через Сан Франсиско та транс-сибірську залізницю.

Мінулої середи з нью-йоркської пристані відплив еспанський пароплав "Магаланес", заповнений німцями, що вертаються до дому. Всього виїхало 191 німецьких громадян; з того 142 жінки, 14 дітей і 35 старших мужчин. Чимало жінок заявили, що їх чоловіки виїхали до Німеччини вже рік назад, як була оповіщена мобілізація, через Сан Франсиско та транс-сибірську залізницю.

Мінулої середи з нью-йоркської пристані відплив еспанський пароплав "Магаланес", заповнений німцями, що вертаються до дому. Всього виїхало 191 німецьких громадян; з того 142 жінки, 14 дітей і 35 старших мужчин. Чимало жінок заявили, що їх чоловіки виїхали до Німеччини вже рік назад, як була оповіщена мобілізація, через Сан Франсиско та транс-сибірську залізницю.

Мінулої середи з нью-йоркської пристані відплив еспанський пароплав "Магаланес", заповнений німцями, що вертаються до дому. Всього виїхало 191 німецьких громадян; з того 142 жінки, 14 дітей і 35 старших мужчин. Чимало жінок заявили, що їх чоловіки виїхали до Німеччини вже рік назад, як була оповіщена мобілізація, через Сан Франсиско та транс-сибірську залізницю.

Мінулої середи з нью-йоркської пристані відплив еспанський пароплав "Магаланес", заповнений німцями, що вертаються до дому. Всього виїхало 191 німецьких громадян; з того 142 жінки, 14 дітей і 35 старших мужчин. Чимало жінок заявили, що їх чоловіки виїхали до Німеччини вже рік назад, як була оповіщена мобілізація, через Сан Франсиско та транс-сибірську залізницю.

Мінулої середи з нью-йоркської пристані відплив еспанський пароплав "Магаланес", заповнений німцями, що вертаються до дому. Всього виїхало 191 німецьких громадян; з того 142 жінки, 14 дітей і 35 старших мужчин. Чимало жінок заявили, що їх чоловіки виїхали до Німеччини вже рік назад, як була оповіщена мобілізація, через Сан Франсиско та транс-сибірську залізницю.

Мінулої середи з нью-йоркської пристані відплив еспанський пароплав "Магаланес", заповнений німцями, що вертаються до дому. Всього виїхало 191 німецьких громадян; з того 142 жінки, 14 дітей і 35 старших мужчин. Чимало жінок заявили, що їх чоловіки виїхали до Німеччини вже рік назад, як була оповіщена мобілізація, через Сан Франсиско та транс-сибірську залізницю.

Мінулої середи з нью-йоркської пристані відплив еспанський пароплав "Магаланес", заповнений німцями, що вертаються до дому. Всього виїхало 191 німецьких громадян; з того 142 жінки, 14 дітей і 35 старших мужчин. Чимало жінок заявили, що їх чоловіки виїхали до Німеччини вже рік назад, як була оповіщена мобілізація, через Сан Франсиско та транс-сибірську залізницю.

Мінулої середи з нью-йоркської пристані відплив еспанський пароплав "Магаланес", заповнений німцями, що вертаються до дому. Всього виїхало 191 німецьких громадян; з того 142 жінки, 14 дітей і 35 старших мужчин. Чимало жінок заявили, що їх чоловіки виїхали до Німеччини вже рік назад, як була оповіщена мобілізація, через Сан Франсиско та транс-сибірську залізницю.

Мінулої середи з нью-йоркської пристані відплив еспанський пароплав "Магаланес", заповнений німцями, що вертаються до дому. Всього виїхало 191 німецьких громадян; з того 142 жінки, 14 дітей і 35 старших мужчин. Чимало жінок заявили, що їх чоловіки виїхали до Німеччини вже рік назад, як була оповіщена мобілізація, через Сан Франсиско та транс-сибірську залізницю.

Мінулої середи з нью-йоркської пристані відплив еспанський пароплав "Магаланес", заповнений німцями, що вертаються до дому. Всього виїхало 191 німецьких громадян; з того 142 жінки, 14 дітей і 35 старших мужчин. Чимало жінок заявили, що їх чоловіки виїхали до Німеччини вже рік назад, як була оповіщена мобілізація, через Сан Франсиско та транс-сибірську залізницю.

ДИМІСІЯ ГЕНЕРАЛА СІКОРСЬКОГО

Як подає польський "Новий Світ", генерал Сікорський, голова польської влади в Лондоні й головний командант усіх польських військ, що б'ються за польську державу, має податись на димісію. Він виїздить до Канади й Сполучених Держав у справі організації тут польських легій і як тільки прийде, то зречеться свого головування у владі. Свій крок мотивує поглядом, що на чолі влади має бути цивільний політик, а не воєк. Та дійсна причина відходу Сікорського виражається з передовиці "Нового Світу". Генерал Сікорський в своїй відозві через радіо виразно зазначив, що Польща перебуває в стані війни не тільки з Німеччиною, а й з ССР. З того приводу англійський посол Веджвуд заявив у парламенті, що такі промови псуєть відносини між Англією й ССР. Парламент призначив комісію для "зв'язку між британською та польською владою", а фактично для контролю й цензури польської влади. Це й змусило Сікорського відступити.

ПОЛКОВНИК ДОНОВАН ПРО
АНГЛІЮ

Полковник В. Донован, що вернувся з об'їзду Європи, підкреслює, що Гітлер воює з Англією, не як з Англією, а як з перешкодою до всесвітнього панування Німеччини. Англія не розбита. Значно дужча, ніж була після Дюнкерку. З кожним тижнем зміцнюється. Однак цілком безпечною буде мати в 1942-ім році. Тоді матиме стільки зброї, що жадна німецька навала їй не буде страшна. Щоб так було, американська поміч мусить бути як найбільша.

ЗА "НОВИЙ ПОРЯДОК"
У ФРАНЦІЇ

Французький уряд у Віші підготував проект збільшення години праці на вісім годин тижнево, що дасть 56 і більше годинний тиждень. Разом з тим повідомляється, що французький представник в Парижі, де Брінон, заявив у інтерв'ю, що маршал Петен співчуває встановленню Гітлером "нового порядку" в Європі і бажає, щоб Франція брала участь у його заведенні.

ЦЕ ВЖЕ ДРУГИЙ пароплав, що в короткому часі вивозить німецьких громадян. Минувшого тижня відійшов також еспанський пароплав "Магаланес", заповнений німцями, що вертаються до дому. Всього виїхало 191 німецьких громадян; з того 142 жінки, 14 дітей і 35 старших мужчин. Чимало жінок заявили, що їх чоловіки виїхали до Німеччини вже рік назад, як була оповіщена мобілізація, через Сан Франсиско та транс-сибірську залізницю.

Мінулої середи з нью-йоркської пристані відплив еспанський пароплав "Магаланес", заповнений німцями, що вертаються до дому. Всього виїхало 191 німецьких громадян; з того 142 жінки, 14 дітей і 35 старших мужчин. Чимало жінок заявили, що їх чоловіки виїхали до Німеччини вже рік назад, як була оповіщена мобілізація, через Сан Франсиско та транс-сибірську залізницю.

Мінулої середи з нью-йоркської пристані відплив еспанський пароплав "Магаланес", заповнений німцями, що вертаються до дому. Всього виїхало 191 німецьких громадян; з того 142 жінки, 14 дітей і 35 старших мужчин. Чимало жінок заявили, що їх чоловіки виїхали до Німеччини вже рік назад, як була оповіщена мобілізація, через Сан Франсиско та транс-сибірську залізницю.

Мінулої середи з нью-йоркської пристані відплив еспанський пароплав "Магаланес", заповнений німцями, що вертаються до дому. Всього виїхало 191 німецьких громадян; з того 142 жінки, 14 дітей і 35 старших мужчин. Чимало жінок заявили, що їх чоловіки виїхали до Німеччини вже рік назад, як була оповіщена мобілізація, через Сан Франсиско та транс-сибірську залізницю.

Мінулої середи з нью-йоркської пристані відплив еспанський пароплав "Магаланес", заповнений німцями, що вертаються до дому. Всього виїхало 191 німецьких громадян; з того 142 жінки, 14 дітей і 35 старших мужчин. Чимало жінок заявили, що їх чоловіки виїхали до Німеччини вже рік назад, як була оповіщена мобілізація, через Сан Франсиско та транс-сибірську залізницю.

Мінулої середи з нью-йоркської пристані відплив еспанський пароплав "Магаланес", заповнений німцями, що вертаються до дому. Всього виїхало 191 німецьких громадян; з того 142 жінки, 14 дітей і 35 старших мужчин. Чимало жінок заявили, що їх чоловіки виїхали до Німеччини вже рік назад, як була оповіщена мобілізація, через Сан Франсиско та транс-сибірську залізницю.

Мінулої середи з нью-йоркської пристані відплив еспанський пароплав "Магаланес", заповнений німцями, що вертаються до дому. Всього виїхало 191 німецьких громадян; з того 142 жінки, 14 дітей і 35 старших мужчин. Чимало жінок заявили, що їх чоловіки виїхали до Німеччини вже рік назад, як була оповіщена мобілізація, через Сан Франсиско та транс-сибірську залізницю.

Мінулої середи з нью-йоркської пристані відплив еспанський пароплав "Магаланес", заповнений німцями, що вертаються до дому. Всього виїхало 191 німецьких громадян; з того 142 жінки, 14 дітей і 35 старших мужчин. Чимало жінок заявили, що їх чоловіки виїхали до Німеччини вже рік назад, як була оповіщена мобілізація, через Сан Франсиско та транс-сибірську залізницю.

Мінулої середи з нью-йоркської пристані відплив еспанський пароплав "Магаланес", заповнений німцями, що вертаються до дому. Всього виїхало 191 німецьких громадян; з того 142 жінки, 14 дітей і 35 старших мужчин. Чимало жінок заявили, що їх чоловіки виїхали до Німеччини вже рік назад, як була оповіщена мобілізація, через Сан Франсиско та транс-сибірську залізницю.

Мінулої середи з нью-йоркської пристані відплив еспанський пароплав "Магаланес", заповнений німцями, що вертаються до дому. Всього виїхало 191 німецьких громадян; з того 142 жінки, 14 дітей і 35 старших мужчин. Чимало жінок заявили, що їх чоловіки виїхали до Німеччини вже рік назад, як була оповіщена мобілізація, через Сан Франсиско та транс-сибірську залізницю.

Мінулої середи з нью-йоркської пристані відплив еспанський пароплав "Магаланес", заповнений німцями, що вертаються до дому. Всього виїхало 191 німецьких громадян; з того 142 жінки, 14 дітей і 35 старших мужчин. Чимало жінок заявили, що їх чоловіки виїхали до Німеччини вже рік назад, як була оповіщена мобілізація, через Сан Франсиско та транс-сибірську залізницю.

Мінулої середи з нью-йоркської пристані відплив еспанський пароплав "Магаланес", заповнений німцями, що вертаються до дому. Всього виїхало 191 німецьких громадян; з того 142 жінки, 14 дітей і 35 старших мужчин. Чимало жінок заявили, що їх чоловіки виїхали до Німеччини вже рік назад, як була оповіщена мобілізація, через Сан Франсиско та транс-сибірську залізницю.

Мінулої середи з нью-йоркської пристані відплив еспанський пароплав "Магаланес", заповнений німцями, що вертаються до дому. Всього виїхало 191 німецьких громадян; з того 142 жінки, 14 дітей і 35 старших мужчин. Чимало жінок заявили, що їх чоловіки виїхали до Німеччини вже рік назад, як була оповіщена мобілізація, через Сан Франсиско та транс-сибірську залізницю.

Мінулої середи з нью-йоркської пристані відплив еспанський пароплав "Магаланес", заповнений німцями, що вертаються до дому. Всього виїхало 191 німецьких громадян; з того 142 жінки, 14 дітей і 35 старших мужчин. Чимало жінок заявили, що їх чоловіки виїхали до Німеччини вже рік назад, як була оповіщена мобілізація, через Сан Франсиско та транс-сибірську залізницю.

Мінулої середи з нью-йоркської пристані відплив еспанський пароплав "Магаланес", заповнений німцями, що вертаються до дому. Всього виїхало 191 німецьких громадян; з того 142 жінки, 14 дітей і 35 старших мужчин. Чимало жінок заявили, що їх чоловіки виїхали до Німеччини вже рік назад, як була оповіщена мобілізація, через Сан Франсиско та транс-сибірську залізницю.

Мінулої середи з нью-йоркської пристані відплив еспанський пароплав "Магаланес", заповнений німцями, що вертаються до дому. Всього виїхало 191 німецьких громадян; з того 142 жінки, 14 дітей і 35 старших мужчин. Чимало жінок заявили, що їх чоловіки виїхали до Німеччини вже рік назад, як була оповіщена мобілізація, через Сан Франсиско та транс-сибірську залізницю.

Мінулої середи з нью-йоркської пристані відплив еспанський пароплав "Магаланес", заповнений німцями, що вертаються до дому. Всього виїхало 191 німецьких громадян; з того 142 жінки, 14 дітей і 35 старших мужчин. Чимало жінок заявили, що їх чоловіки виїхали до Німеччини вже рік назад, як була оповіщена мобілізація, через Сан Франсиско та транс-сибірську залізницю.

Мінулої середи з нью-йоркської пристані відплив еспанський пароплав "Магаланес", заповнений німцями, що вертаються до дому. Всього виїхало 191 німецьких громадян; з того 142 жінки, 14 дітей і 35 старших мужчин. Чимало жінок заявили, що їх чоловіки виїхали до Німеччини вже рік назад, як була оповіщена мобілізація, через Сан Франсиско та транс-сибірську залізницю.

Мінулої середи з нью-йоркської пристані відплив еспанський пароплав "Магаланес", заповнений німцями, що вертаються до дому. Всього виїхало 191 німецьких громадян; з того 142 жінки, 14 дітей і 35 старших мужчин. Чимало жінок заявили, що їх чоловіки виїхали до Німеччини вже рік назад, як була оповіщена мобілізація, через Сан Франсиско та транс-сибірську залізницю.

Мінулої середи з нью-йоркської пристані відплив еспанський пароплав "Магаланес", заповнений німцями, що вертаються до дому. Всього виїхало 191 німецьких громадян; з того 142 жінки, 14 дітей і 35 старших мужчин. Чимало жінок заявили, що їх чоловіки виїхали до Німеччини вже рік назад, як була оповіщена мобілізація, через Сан Франсиско та транс-сибірську залізницю.

Мінулої середи з нью-йоркської пристані відплив еспанський пароплав "Магаланес", заповнений німцями, що вертаються до дому. Всього виїхало 191 німецьких громадян; з того 142 жінки, 14 дітей і 35 старших мужчин. Чимало жінок заявили, що їх чоловіки виїхали до Німеччини вже рік назад, як була оповіщена мобілізація, через Сан Франсиско та транс-сибірську залізницю.

Мінулої середи з нью-йоркської пристані відплив еспанський пароплав "Магаланес", заповнений німцями, що вертаються до дому. Всього виїхало 191 німецьких громадян; з того 142 жінки, 14 дітей і 35 старших мужчин. Чимало жінок заявили, що їх чоловіки виїхали до Німеччини вже рік назад, як була оповіщена мобілізація, через Сан Франсиско та транс-сибірську залізницю.

Мінулої середи з нью-йоркської пристані відплив еспанський пароплав "Магаланес", заповнений німцями, що вертаються до дому. Всього виїхало 191 німецьких громадян; з того 142 жінки, 14 дітей і 35 старших мужчин. Чимало жінок заявили, що їх чоловіки виїхали до Німеччини вже рік назад, як була оповіщена мобілізація, через Сан Франсиско та транс-сибірську залізницю.

Мінулої середи з нью-йоркської пристані відплив еспан

Народна Воля

NARODNA WOLA — THE PEOPLE'S WILL

Орган Українського Робітничого Союзу в Скрантон, Па. Виходить три рази на тиждень: у півторку, четвер і суботу, за винятком державних американських і українських свят.

Ukrainian paper published every Tuesday, Thursday and Saturday, except on National or Ukrainian holidays, by the Ukrainian Workingmen's Association, 524 Olive Street, Scranton, Pa.

Entered as second-class mail matter June 16, 1918, at the Post Office of Scranton, Pa., under the Act of March 8, 1879. Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, of the Act of October 8rd, 1917, authorized July 10th, 1918.

| PEREPLATA: | SUBSCRIPTION RATES: |
|-----------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------|
| В Сполучених Державах з виї- ком Скрантон, Па., на рік\$3.00 | In the United States (except Scranton, Pa.), per year\$3.00 |
| На пів року\$1.50 | Per 6 months\$1.50 |
| В Канаді, заграничною і в Скре- нтон, Па., на рік\$5.00 | In Canada, foreign countries and in Scranton, Pa., per year\$5.00 |
| На пів року\$3.00 | Per 6 months\$3.00 |

Ціна поодинокого числа 3 центи

Телефон: 2-8897

Адреса — Address

NARODNA WOLA, 524 Olive Street, Scranton, Pa.

За оголошення редакція не відповідає

ЗМІНА ЮГОСЛАВЯНСЬКОГО УРЯДУ

Військовий переворот, у висліді якого дотеперішній королівський управитель, князь Павло Караджорджевич, мусів уступити місця своєму молодому вихованкові, королеви Петрови Другому, а генерал Душан Сімович силою забрав місце прем'єра Драгіши Цветковича, не означає це, що Югославія рішила воювати проти Гітлера і Мусоліні. Правда, всі три головні народи Югославії, серби, хорвати й словенці, ненавидять однаково й "швабів" і "талінів", однак вони також знають, що на випадок війни велика частина їх держави буде зайнята і знищена противником. Механізоване військо Гітлера може легко захопити всю Словенію, себто давні австрійські провінції Країну, південну Стирію, та частини Каринтії і Істрії, всю Хорватію, Славонію, Бачку, Банат, а навіть частини північної Сербії. Югославянська армія зможе боронитись щойно на далматинських, а головню боснійських і сербських горах.

Це географічне положення Югославії було аргументом, якого вживали ті провідники, які накінець довели до складення й підписання договору з державами "осі" у минулий вівторок. Дуже можливо, що й новий уряд признасть цей договір, як один зі способів врятувати державу від війни.

Головною причиною перевороту було те, що ні нарід, ні армія не довіряли регентові Павлові і Драгіші Цветковичеві, що вони зуміють перешкодити Гітлерові, коли він захоче посягати далі на самостійність Югославії. В час затишних переговорів поширилась була думка, що бувший уряд і двірські кола з часом готові піти на дальші уступки німцям, закликати німецьких "фахівців", пускати в Югославію гітлерівських "туристів", замикати очі, коли окрім воєнних матеріалів та потягів з ранинами, по югославянських залізницях зачнуть їздити транспортні "урлопників", "резервістів", та ще інакше перебраних гештаповців і жовнівців.

Нема сумніву, що Гітлер саме й на те надіявся. Йому вдалось подібними способами здеморалізувати і розложити Румунію і Болгарію. Тепер задумав прибрати таксамо до рук Югославію. Правда, може помаліше і з більшою обережністю, але з таким самим остаточним вислідом. Четверговий переворот коли не перекреслив, то відсунув ті надії у дуже далеку й неувенну майбутність. Коли б Гітлер хотів їх здійснити зараз, тоді мусів би почати з Югославською війною, яка певно була б більше подібна до грецько-італійського змагання в Албанії, ніж до німецького походу через Польщу.

Гітлер також знає, що така війна Англії більше ніж бажана: вона була б для неї величезним успіхом. Гітлер мусів би вжити для неї кількадесять дивізій, витратити багато цінної і так йому потрібної газоліни, та заповнити свої шпиталі ранинами. Мусів би робити це доволі далеко від своїх головних військових баз, на розтягнутому від Чорного по Адриатичське море фронті. Він мав би проти себе не тільки регулярні армії Англії, Югославії і Греції, але також відділи зручних і відважних повстанців. Найголовніше ж те, що Гітлер тоді робив би те, проти чого він постійно перестерігав Німеччину: воював би на двох далеких від себе фронтах. Навіть при великих початкових успіхах, Гітлер знав би, що його перемоги можуть покінчитись раз на все, хто знає не в тому самому боснійському Сараєві, де почалась попередня світова війна.

А й так, без війни, югославянський переворот не віщує Гітлерові добра. Йому залишається під боком незалежна держава, котра в самий момент його остаточної перемоги на Балкані зуміла "показати роги" і кинути визов його покровительству всій Європі. При існуючих в Югославії настроях, ні його армія в Болгарії, ні легіони Мусоліні в Албанії, ніколи не можуть бути безпечні від удару з крила. Навіть без походу в Югославію, він мусить тримати на її кордоні великі військові частини "на всякий випадок". Без послухної Югославії похід на Грецію зловдовж однієї болгарської залізниці ще менш правдоподібний, як був дотепер. А тимчасом там, довкола міста Салонік і хто знає чи й на інших місцях грецького фронту, нарастають англійські дивізії, які можуть кожної хвилини почати наступ, який скине Мусоліні з албанських берегів у море і поважно загрозить німцям у Болгарії.

Не без значіння й те, що югославянська зміна сталась саме в той день, як до Берліна приїхав японський міністер Матсуока, якийокрім солодких заяв про дружбу між державами "осі", привіз також пару добрих очей, які мають приглянутись і розвідатись,

чи Гітлер справді такий непереможний, як він сам про себе говорить. Заміна Павла Петром у Білгороді цілком певно не підкреслює цієї сили німецького "фірера".

Нема сумніву, що в тих подіях "мачали пальці", і то в дуже великій мірі, англійські сили й люде. Переворот в Югославії цілком певно стався при їх активній допомозі. Про це, зрештою, пише вже італійська преса та говорить римське радіо. Та ствердження того факту не міняє нічого в тому, яке він матиме значіння. Окрім того таке ствердження тільки підкреслює, що в змаганні німецької дипломатії з англійською, в Югославії перемогли англійці.

ДУХ ВІДРОДЖЕННЯ

Події в Югославії, якби їх не оцінювати і які б наслідки їх не були, свідчать про одну давню віщовану і давно очікувану річ — відродження боротьби за свободу. За ту саму свободу, за яку полягли мільйони в час світової війни; в час революцій російської, німецької та інших. За яку принесено стільки жертв, але яку перехоплено й знищено, з одного боку диктатурою більшовизму, з другого — диктатурами фашизму й нацизму, а з третього — егоїзмом консервативного капіталізму демократичних держав.

Останній, використуючи страх перед комунізмом та фашизмом-нацизмом і ослаблення робітничих та селянських верств провокаціями всіх диктатур, — захопив провід суспільством у свої руки і, заграючи то з одною то з другою диктатурою, зрадив ідеям свободи, за які боролися мільйони людства в час першої світової війни. Затуманив людські душі поведінкою демократичних держав у справі Туреччини, Хіні, Етіопії, Еспанії, Австрії, Чехословаччини і т. д. Викликав зневіру в можливість забезпечити в такому колі союзників не то що свободу, а хоч яке-такі існування. Тільки який диктатор піднімав руку на менший нарід, зараз керівники демократичними державами кидали свого слабшого союзника. Запобігли перед диктаторами. "Іжте, мовляв, іжте нашого союзника; тільки нас не зачіпайте."

І диктатури росли, аж поки не розтовстили до меж демократичних держав. Тоді тільки зрадники демократії, що туманом захопили в свої руки провід демократичними державами, почали чухати потилиці. Битись чи миритись. Назовні белькотали щось про боротьбу, а потайки посилали післанців до диктаторів про порозуміння. Так було не в одній державі. Так було і в Югославії. Влада, яка сама знищила в Югославії свободу, не дуже то хотіла боротись за свободу. Шукала оперти назовні. Краще нехай Гітлер тримає їх за чуба, ніж власний нарід має викинути на смітник. Так думали Лавалі, Вейгани й Чемберлейни, так думали й регенти Югославії.

І диктатури вигравали. Один завойовував, а другі два виконували ролі гієн. Хапали трупи побитих і пожирали. Червоний — на Сході, а чорний — на Заході. Одна за одною попадали малі держави. Від зовнішнього натиску і внутрішнього роздання "п'ятою колумною". Диктатури затопили насильством всю Європу.

Тоді лиш у лавах британської демократії почала прокидатись свідомість злочинної політики її уряду. Усунення Чемберлейна зразу дало добрі наслідки. Англія з переляканої отари запаморочених угодовців ("апізере") почала перероджуватись в справжню світову силу. Черчил зрозумів, що захищати Англію без тієї, хто бореться за свободу людства, не можливо. Чи з приємністю, чи без приємності, але покликав до уряду представників робітництва.

І сталося друге чудо. Англія не дала себе захопити зразу, як то мріяли завойовники. Робітничі представники в уряді висунули нові ідеї війни. Забезпечення свободи всім народам. Тому цілком змінили тактику війни. До того англійці все "хитрували", щоб "витягти каштани чужими руками". На поле бою приходили останніми. А це довело до катастрофальних евакуацій з Норвегії й Франції та своєрідної реалізації гасла консерваторів — "сплендид айсолойшен".

Відчувши на своїй шкурі, що таке в дійсності "сплендид айсолойшен", англійська народна маса пішла з робітничими провідниками, які розгорнули прапор світової солідарності. Англія почала посилати свої війська на поміч іншим, не чекаючи, поки ворог їх знищить.

Египет, Греція, Етіопія якраз показали доцільність нової тактики. Виявили рішучий намір англійців бити ворога, а не крутити з ним коштом менших і слабших.

Це вплинуло й на інші народи, вплинуло й на Югославію.

Покинута своїми великими союзниками аж кілька літ тому, Югославія не знала, як вкрутитись з бід. Німецькі агенти застрашували силою Німеччини й зрадливостю політики англійських консерваторів. Народне почуття гордості й бажання свободи не мало на що опертися.

Влада, яка знищила свободу в Югославії, шукаючи підпертя назовні, давно вже покумалася з нацистами. Так само, як і Сталін. Одні причини привели до однакових наслідків. Хто не хоче дати свободи народові, той мусить шукати підтримки проти народу в деспотів. Так зробила совітська влада, так зробила й югославянська.

Та тут несподівано виринув новий чинник. Нова англійська тактика. Помогати тим, що борються за свободу, на їхній же землі. Вислати їм не лише літаки й летунів, а й гармати та гарматчиків. Ба, більше того — всякого роду інструментів і воєнок.

Перед носом сербів маленька Греція за англійською допомогою дала доброго полічника Мусоліні. Не помогло й виплате черево. Мусін підтягати під пасок.

Не чемберлейнівщина, а Черчил і Бевин стали символами нової Англії. Вона вже не ховається хитрувати за островами, а шукає місця, де б висісти на континент. Це інший дух. Дух боротьби не за капітали, а за свободу. За життя. Не окремо для себе, а спільно з іншими — за всіх.

Це відчувли югославянські народи. Відчувли й широко відповіли. Підхопили протягнуту руку, хоч їх уряд злигався вже з насильниками.

А далі? Далі може бути всяко. Одно ясно — югославянський приклад безумовно підбадьорить усіх тих болгарів, румунів, словаків, чехів, поляків, українців, русських, литовців, латвійців, естонців, фінів, грузинів, норвежців, голандців, бельгійців, французів, що не миряться з насильством

ПРОТОКОЛ

засідання Виконавчого Комітету У. Р. Союзу з дня 15-го лютого 1941

Присутні: заступник голови і управляючий редактор Володимир Левицький, касієр Петро Дучак, фінансовий секретар Степан Корпан, і рекордовий секретар Теодор Минник. Заступник голови В. Левицький відкрив засідання і пропонував до вирішення такі справи: 1. Виплата посмертного. 2. Виплата за помож. 3. Ріжні справи.

Виплата посмертного

На поставлене і піддержане внесення ухвалено виплатити забезпечення правним спадкоємцям по одних членах:

| | |
|-----------------------------|-----------|
| Відділ: | |
| 41 Вл. Кобжинський | \$ 789.35 |
| 118 Стефан Сирод | 1,000.00 |
| 157 Василь Дубчак | 800.00 |
| 183 Михайло Харко | 1,000.00 |
| 232 М. Черній (Постольська) | 1,000.00 |
| 273 Ал. Керелюк | 500.00 |
| 277 Клим Матвійшин | 1,000.00 |
| 296 Іван Швець | 62.50 |

Виплата за помож.

На поставлене і піддержане внесення ухвалено дати за поможу оцим хворим членам:

| | |
|----------------------------------------|---------|
| Відділ: | |
| 10 Ольга Лабуза | \$15.00 |
| 32 Марія Гайова | 20.00 |
| 68 Йосафат Касіян | 20.00 |
| 70 Гелен Югас | 20.00 |
| 104 Вас. Муха (на вкладки до У. Р. С.) | 20.00 |
| 104 А. Сленко (на вкладки до У. Р. С.) | 15.00 |
| 156 Онуфрей Коргут | 20.00 |
| 183 Катерина (Швайлик) Яким | 15.00 |
| 190 Анна Патроник | 15.00 |
| 199 Наст. Лохайовська | 15.00 |
| 200 Стефан Климусь | 20.00 |
| 202 Егнес Ренгас | 15.00 |
| 206 Тимко Гурак | 20.00 |
| 213 Марія Свіркевич | 15.00 |
| 217 Іван Газа | 20.00 |
| 239 А. Танчин (на вкладки до У. Р. С.) | 20.00 |
| 252 Анна Овчар | 20.00 |
| 264 Петро Дзява | 20.00 |
| 264 Тимох Лепеев | 20.00 |
| С Ч Юрій Бабій | 15.00 |

Не ухвалено за поможу членови Йосифови Махіброда, тому що він не був хворий, як виповнив анкетацію, і не хворий тепер. Ухваленню за поможу противиться статут У. Р. Союзу, параграф 109.

Ріжні справи

Продаж бондів:

На поставлене і піддержане внесення ухвалено депонувати у Скрантон Нешенал Банк на нове щадничеkonto суму 5,000 доларів.

На поставлене і піддержане внесення ухвалено і доручено касієрови т. Петрови Дучакові доставити до продажу бонди:

\$5,000 City of Carbondale, 4%, 1950, \$5,083.33, Sold, M. F. \$5,000 Chicago, Milwaukee, St. Paul & Pacific Railway, 5%, 1940, \$5,000.00, Due, M. F. \$5,000 Pennsylvania Water Service, 5%, 1967, \$4,924.58, Sold, M. F. \$15,000 City of Detroit, Michigan, 4½%, 1962, \$15,000.00, Called, M. F. \$5,000 City of Toronto, Ontario, Canada, 4½%, 1941, \$5,000.00, Due, M. F. Разом на суму — \$35,007.91.

По вичерпанню всіх справ заступник голови В. Левицький закрав засідання.

Теодор Минник

рек. секр. У. Р. Союзу

диктатури. Дух спротиву по Європі. В якій формі, як він виявиться, сьогодні не можна сказати, але що виявиться — найкращий доказ Югославія. Рабовласники починають треміти й загравати з демократичними державами. Не поможже. Знищення "чорно-бурої диктатури не залишить місця для червоної. Їх чекає одна доля: Вільгельма і Ніколая. Н. Григоріів

ФОНД РЕКОРДОВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ПІСНІ

(Виказ число 5)

За почином Українського Конгресового Комітету наспіли далі оці датки і замовлення на рекордовання української пісні у виконанні хору проф. Олександра Кошиця:

| | |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| Збірка на срібнім весіллі гр. С. і М. Бабяків, Філадельфія, Па., даток | \$ 11.00 |
| Збірка на срібнім весіллі гр. М. і П. Єнджейовських, Шикаго, Іл., даток | 19.22 |
| Місцева Українська Національна Рада, Скрантон, Па., замість квітів на могилу гр. Миколи Дутчака, даток | 10.00 |
| Зачучені Клуби Української Молоді, Бостон, Масс., даток | 20.26 |
| Михайло Юрків, Рочестер, Н. Й., решта до замовлення | 5.00 |
| Василь Костра, Ньюарк, Н. Дж., замовлення | 10.00 |
| Юрій Хилляк, Оліфант, Па., замовлення | 10.00 |
| В. Чучман, Амстердам, Н. Й., замовлення | 10.00 |
| Михайло Віхорек, Дітройт, Миш., замовлення | 10.00 |
| Анна Білас, Ньюарк, Н. Дж., замовлення | 10.00 |
| Іван Візний, Скрантон, Па., замовлення | 10.00 |
| Петро Мошівський, Оліфант, Па., замовлення | 10.00 |
| Теодор Сарахман, Скрантон, Па., замовлення | 10.00 |
| Передтим проголошено | 864.00 |

РАЗОМ

\$1,009.48

З замовлень, які наспіли дотепер, у виказі подані тільки ті, що заплачені готівкою. Хто прислав замовлення без грошей, того прохається прислати належитість за десять рекордів (20 пісень) в сумі \$10.00. Конгресовий Комітет гарантує замовляючим, що вони одержать замовлені рекорди, або зложена ними сума буде їм повернена в цілості, якщо через брак відповідної кількості замовлень виконання рекордів не буде можливе.

Степан Корпан

касієр Українського Конгресового Комітету

УВАГА: Збірка датків і замовлень на рекордовання української пісні у виконанні проф. О. Кошиця перевищила першу тисячку. Це дає вигляди, що рекордовання може бути переведене в скорому часі. Потрібна кількість замовлень повинна бути зібрана на протязі найближчих тижнів.

УВАГА! СКРЕНТОН, ПА. УВАГА!

ЧЕРГОВА НАРАДА

У СПРАВІ ШЕВЧЕНКОВОГО СВЯТА

У СУБОТУ, 29-ГО БЕРЕЗНЯ (МАРТА) 1941

в годині 7-йй вечером, у помешканні Українського Горожанського Клубу, 608 Вест Лакавана Евно.

На цю нараду запрошуються представників українських парохій, відділів заповомогових організацій, товариств та інших організацій в Скрантоні.

За місцеву Українську Національну Рад у Скрантоні: Михайло Дорош, заст. гол.; Олександр Мондяк, секр.

УВАГА! КЛІВЛЕНД І ЛЕЙКВУД, О. УВАГА!

Місцева Українська Національна Рада в Клівленд, О.,

скликає

на понеділок, 31-го березня (марта) 1941 року

НАРАДУ У СПРАВІ ВЛАШТОВАННЯ СВЯТА

ІВАНА ФРАНКА

Нарада буде в годині 7:30 вечером, в Українськй Народнім Домі (в деревлянім будинку).

На цю нараду запрошуються представників усіх тих організацій, що інтересуються справою Свята Івана Франка, а спеціально відділи У. Р. Союзу.

За місцеву Українську Національну Рад у Клівленді: Степан Карась, Василь Момрик, Василь Бзовий.

СССР ПОМАГАЄ ПОЛЬСЬКИМ ПАРТИЗАНАМ

З Ціриху в Швайцарії повідомляють, що СССР таємно постачає зброю польським партизанам, що ведуть боротьбу проти німецьких окупантів. Постачає велику кількість рушниць, пістолів, кулеметів і т. п. Краківський нацистичний часопис "Кракауер Цайтунг" повідомив, що 10 озброєних рушницями й пістольми людей зробили сім нападів на німецькі військові об'єкти в околиці Люблина протягом одної ночі. Партизани напали на окремих нацистів, воєнків і поліцейських. Декілька з них вбито і знайдено при них зброю совітського виробу.

ОБРИВ ГОРИ ЗДЕРЖАВ ЗАЛІЗНИЧНИЙ РУХ



Один мільйон тон землі і каміння зсунувся на залізничний шлях біля Питсбурга. Обрив здержав на деякий час залізничний рух на одній з найбільш рухливих ліній.

ДОПИСИ

У 80-ТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТІ
КОБЗАРЯ УКРАЇНИ

(Дітройт, Миш.)

Рік річно, де тільки живуть українські люди, вони там святкують на порозі весни спомин про генія української нації — Тараса Шевченка, згідно зі словами його "Заповіту", "не забувайте помянути не злим тихим словом". Ті, що закуті в нові кайдани неволі на рідних землях, тільки один одному можуть прошепотіти "не злим" і лише "тихим словом" про його науку. Ті, що мають вільне слово на імміграції в Америці, мають за те можливість святкувати його роковини на менших чи більших залах академіями, концертами, виставами та іншими способами.

Цього року Українська Громадська Рада міста Дітройту рішила на своєму черговому засіданні відсвяткувати 80-ту річницю смерті Тараса Шевченка представленням, драмою на 4 дії п. з. "Мати-Наймичка" І. Тогобочного, оснований на відома поема Т. Шевченка. Ця вистава відбудеться в неділю, 30-го березня, в третій годині пополудні, в Українському Робітничому Домові, при Карпентер і Митчел вул. в Норт Дітройт.

Чим хто частіше бачить драму "Мати-Наймичка", тим більше хоче ще раз її побачити, бо в ній бачить поневолення в минулому українського народу розгуляними панами - поміщиками на Україні. Розбещені поміщицькі сини кривдили українських дівчат і приводили їх до розпуки, а часто до самогубства.

Українська Робітнича Театральна Група, як член Української Громадської Ради, вибрала найкращі свої мистецькі сили і постаралась поставити драму "Мати-Наймичка" так, як того бажав автор. Лишається тепер слово за українським громадянством в Дітройті, щоб воно прибуло та заповнило залу Українського

Робітничого Дому по береги і тим помянуло співця поневоленої України.

Дохід з вистави "Мати-Наймичка" йде на видання творів найбільшого українського письменника наших часів, громадського діяча і першого прем'єра відродженої України, Володимира Винниченка. Ціль важна і благородна. Тому хочеться вірити, коли взяти під розвагу виставу і ціль, на котру дохід йде з того представлення, що українське громадянство міста Дітройту і околиці прибуде на виставу збиною лавою. **В. Соболь**

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Р. СОЮЗУ
ЗА ФІЛАДЕЛФІЮ І ОКОЛИЦІ

Дні 23-го березня відбулися організаційні збори відділів У. Р. Союзу, які скликав головний радний Т. Д. Гайовий. На зборах були присутні відділові секретарі, делегати на Десяту Конвенцію та представники відділів 20, 32, 46, 66, 123, 221 і 296.

Радний Т. Гайовий виголосив промову про фінансовий стан У. Р. Союзу, про становище Народної Волі та про зріст організації у Філадельфії і околиці. Обговорюючи фінансовий стан У. Р. Союзу, Т. Гайовий виказав, що на підставі оцінки державних властей У. Р. Союз під фінансовим оглядом є на 54% сильніший, ніж того вимагають закони.

Коли поглянути взад на світові події, з якими була зв'язана українська справа, та на орієнтації інших угруповань та їх політику і порівняти їх зі становищем нашої Народної Волі, то з гордістю можна сказати, що Народна Воля навіть в найбільш змінливих подіях не зійшла з простого шляху, який скорше або пізніше показався правильним. Так наша організація, У. Р. Союз, як під фінансовим, так і під політичним оглядом виконує своє завдання як найкраще.

У Філадельфії і Кемден наш Союз від минулої конвенції

дотепер зріс в члені дуже гарно. Всі знаємо, як було давніми часами, які колони ми мали перед собою. Ми зуміли те все перебороти і зробили поважний успіх. Чотири роки тому на конвенцію в Скрантоні їхало з Філадельфії лише нас двоє делегатів. Тепер наш Союз так зріс у Філадельфії, що маємо на цю конвенцію 5 делегатів. Ми з Філадельфії і Кемден ідемо сміливо і нам не буде лице палені, як нас спитають товариші з інших міст: "А як там у вас, у Філадельфії?" Ми сміло зможемо відповісти: "В нас добре; якби так всьодо, то наш Союз мав би вже 20,000 членів."

Наші відділи вибрали делегатами майже скрізь відділових секретарів. Всі вони добрі працівники нашої організації і таким людям годиться бути делегатами.

Далі Т. Гайовий завізав присутніх до дальшої праці, щоб від тепер за чотири роки наші товариші, чи може хто з присутніх, знов їхали з такою гордістю на конвенцію, як поїдуть теперішні делегати.

На кінець Т. Гайовий запитав делегатів, що вони думають про пропозицію, яка була подана Народною Волею, щоб кожний делегат привіз з собою, як конвенційний дарунок, аплікацію хоч одного нового члена?

Всі делегати одногласно заявили, що думка добра, що вони її підтримують і виконують.

По промові була дискусія, в якій всі присутні забирали голос та радили, як найкраще повести працю організовування нових членів.

Дальше було піднесено і ухвалено, щоб у Філадельфії спільно всіма відділами устроїти ювілейне свято У. Р. Союзу. Вибрано комітет для підготовки свята. До комітету входять: Д. Гайовий, голова; Теодор Радинський, секретар; Д. Завойський, касієр. Консультори: О. Мельничак, І. Гайгель і С. Хром'як. Ухвалено, щоб на слідуєть зборах вибрати ширший комітет для

переведення свята.

Тому, що майже всі відділи організовані в Національну Раду, на зборах вибрано делегацію на з'їзд, який відбудеться в місті Нью Йорку дня 29-го березня, в такій складі: І. Гайгель, Д. Гайовий, І. Хавлюк і С. Хром'як.

Т. Радинський
секретар зборів

ДРУГОРЯДНА РОЛЯ СССР

Передовиця останнього числа "Соціалістичного Вістника", видаваного в Нью Йорку групою російських соціалістів, веде, що Сталін боїться вської війни, але у війну таки буде втягнений. "СССР є в таборі не демократії й робітничої класи, а в компанії Гітлера, Мусоліні та Японії." "Треба рахуватись з тим, що Світовська Росія й далі буде підтримувати Гітлера. У вському разі не робитиме йому жадного опору." "Коли б же так сталося, що обороняючись від наступу Гітлера на Україну чи на Кавказ, Росія виступила б по стороні демократичних держав, то в тій коаліції вона опиниться не провідною державою, як то дехто собі думав, а навіть не рівноправною стороною, а найслабшою частиною коаліції, "попутником", який потребуватиме технічної та господарської допомоги, захисту й оборони англо-американського блоку. І коли Гітлер буде розбитий, а світ буде врятований від варварства фашизму, то спасителем і кісткою світового спротиву проти нацизму буде не 'країна селян і робітників', а блок країн демократичного капіталізму."

Сьогодні СССР послугує Гітлерові, а коли би перекинувся на бік демократичних країн, то теж відграв би лише другорядну роль. Такий кінець "світових революційних війн".

НАЦИСТИ ВИСИЛАЮТЬ ДІТЕЙ
ДО ЧЕХОСЛОВАЧЧИНИ

Дітей високих нацистських урядовців у Берліні й західній Німеччині вивозять до Чехословаччини, щоб вони уникну-

ли бомбардування з британських літаків. Серед евакуованих нема робітничий дітей. Нацистична влада зарядила спис незамешканих кімнат по цілій Моравії, щоб знайти місце для німецьких дітей.

Від початку березня всі санаторії і вілли в чеських респортах перебрано для німецьких жінок і дітей, евакуованих з західної Німеччини. Поверх чотири тисячі дітей приміщено в монастирі в Лугавовіце-Спа.

Німецькі контролери хліборобської продукції повідомили Берлін, що чеський пасивний опір поширюється також на хліборобство, як і на промисловість. Згідно з цими повідомленнями, що найменше 13,000 вагонів збіжжя заховано в Чехії і Моравії протягом 1940 року, а 250,000 свиней, 45,000 телят і 2,000 штук рогатої худоби потайки вбито. Таким чином 300,000 метричних тон мяса вимкнулися з німецьких рук.

ЗВІЛЬНЯТЬ КОМУНІСТІВ

Виділ тростісців звільнив цими днями професора фізики на вечірніх курсах Сіті Каледжу в Нью Йорку, Л. Баламута, за прихильність до комунізму. Баламут є одним з 46 професорів, яких уважають комуністами. Баламута звільнено без жадного переслухання. Після нього черга за іншими, коли їм буде доказано, що належали до комуністів.

ПІДСУМОК ПОВІТРЯНОЇ
ВІЙНИ

Англійське міністерство авіації видало звіт, з якого виходить, що за весь час війни над Англією британська авіація втратила тільки 375 пілотів вбитими і 358 раненими. За те в тому самому часі зістрілено над Англією 2,375 літаків. Коли б не оборона літаками, ціла низка англійських міст була б так знищена, як Варшава або Роттердам. Завдяки тій повітряній обороні відбито масові атаки німців, в яких брало участь по 500 і більше німецьких аеропланів нараз. В

один час на протязі десятих днів англійці зістрілили 697 німецьких літаків. Від тоді німці вже не літають такими купами.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА
(Філадельфія, Па.)

З глибоким жалем сповіщаємо про несподівану смерть нашого довголітнього члена, Івана Пуковського, котрий в 46-ім році життя полишив свою жону і п'ятеро дітей. Помер дня 23-го березня. Нехай йому буде земля пером.

Секретар

ПОДЯКИ

Мейплвуд, Н. Дж.
Виділ імені 191-го відділу У. Р. Союзу і від імені тов. Отрока складаю щирю подяку Українському Робітничому Союзові за скору поміч, яку йому дала наша організація. Як я йому приніс того чека, то він аж сплавив з радости.

Секретар 191-го відділу

Картерет, Н. Дж.
Я, нижче підписаний, складаю щирю подяку У. Р. Союзові за скору виплату по смертного по моїм батьку Милілі Харко в сумі 1,000 доларів. Бажаю як найбільшого розвою У. Р. Союзів. Рівнож складаю щирю подяку товаришам з Товариства імені Тараса Шевченка, 183-го відділу У. Р. Союзу, за розраду й участь в похороні. **Йосиф Харко**

Дітройт, Миш.

Я, член 90-го відділу У. Р. Союзу, вперше засилаю щирю подяку місцевому урядові за сповнення моєї просьби і постарання потрібних паперів для отримання помочі з фонду бідних для моєї родини, що тепер находиться в критичному положенні через моє каліцтво. Я не можу заробити на утримання родини і мушу бути задоволений з помочі, і наглядую лікарів у шпиталі, де я тепер находжуся.

Також сердечно дякую Головному Урядові У. Р. Союзу, що скоро уділив помочі моїй родині, так як і іншим членам

ЛИСТ ЗВІДТИ

Ми тепер живем як люде, Зникла шляхта навісна. В нас Великодень щойно буде, Нині п'ятниця страсна.

Як прийшло війське хоробре Зі славних сот-столиць, Нам тут стало дуже добре, Повно сала й паланиць.

Але тато наші й мама Вийшли ліпше, бо вони... Вже на лоні Авраама Мають самі гарні сні.

Влада нас усіх шанує, В буцигарню не садить Та й ніхто нас не рабує... Решту трохи докладить.

...І дойлась краса Ашка Лиш як бачила дручок Й молока була менажка Та й поссав колись бичок.

А тепер нова холера Й молоко як ніби втяв, А бутна, а ненажера, Щоб чортяка її взяв!

Дядька нашого Телесу Ти також не забувай. Він здоров та вже адресу Пише так: Сибірський Край.

За нової влади в місті Хлопці мали з'їзд один І загинули всі чисто З невідомих нам причин.

Ми усі живі й здорові, Харашо нам по війні: Зникли свині і корови, Тільки Сталін на стіні.

М. Панус
С. Павло, Бразилія

по можності уділяє. Честь вам, товариші, за це, що ви не тільки дбаєте про розвиток організації і за чесну господарку в У. Р. Союзі, але також не забуваєте за поодиноких членів-калік. Хай розвивається Український Робітничий Союз при помочі такого уряду і його чесної господарки на будуче. **Іван Вітушинський**
"Ю. С. Марін Госпитал", Дітройт, Мишиген.

В. Винниченко

ВІЮТЬ ВІТРИ, ВІЮТЬ БУЙНІ...

Лямпадне, кліпотливе, сумовите-сумовите світлечко; від нього так і дхне церковним тягучим дзвоном, смачними маківниками, підсмаженими бубликами з трошки ліпкою та хрустливою шкуринкою.

У хаті вогко, пахне вимитою підлогою, свіжими рядюжками і піржками з горохом. По кутках сторожко застигла тиша, таємна пів тьма. Тіні ланцюжків від лямпадки за кожним кліпанням гноту похитуються, гойдаються на стінах, а святі на іконах ворухнуться й закутуються в свої сині та червоні одяги.

На печі душно, черніть пече, жене духом глини й розігрітого кожуха. Але Гринь лежить непорушно, тільки голову виставив зза завісочки у той загадковий, чудний світ, що починається зараз же за пічю. Все там тепер якесь інше, ніж звичайно: все ніби таке саме, як удень — і стіл з клітчатого цератом, і мисник з розбитою Гриньком шибкою, і зелена в рожевих квітках скриня з горбатою спиною, на якій Гринь їздить верхи в Київ — все те саме, але якесь воно тепер хитре, прикинулось, з відведеними набік очима. Навіть макітра з піржками в кутку, накрита рушником, та сама макітра, з якою Гринь у такому широму приятелюванні, і та щось таке таємне ховає в собі. А що вже ота чорна, чотирикутна дірка дверей до спальні, то на неї просто дивитися неможливо, така вона загадкова та моторошна!

І то ж от таке діється в його, Гриньовому, царстві, де він владика, цар і Бог над речами й людьми, де слово й плач його закон для мами, тата, Гаврика, Рябухи-Саньки, кішки-Рудьки, собаки-Жульки, для всіх стільців, скриньок, щіток, словом усього, що там є внизу. Він владика, тихенько лежить і не сміє ворухнутися, бо там прийшло щось дужче за нього і панує над усім. І всі кутки, стільці, рядюжки, двері, все чисто в змові з тим таємним і дужчим. І через те все вороже до нього, Гриня, все таке потайне, підглядюче й хитро-застигле. От-от простягнуться з кутка руки й схоплять його.

Гринь скоує очі вниз на стіну, де висить одежа. Там щось ворухиться, длубається, вимотується зпід темної купи. — Са-анько! — раптом, несподівано для самого Гриня, зі страхом виривається в нього.

За стіною в маленькій кухні ледви чути брязкіт посуду. Не чує Рябуха-Санька!

Святі на іконах гойдаються собі туди-сюди, як на гойдалці, неспаче нічого не помічають. Черевата макітра, накрившись рушником, невинно куняє в кутку. Але вони всі добре знають, що воно там ворухиться в одежі.

— Са-а'! — Бризкіт зупиняється. Клацає клямка дверей, так солодко, з такою полєгістю, так весело клацає сердита клямка. — Ну, чого там?

Який любий, затишний цей набурмосений голос!

Гринь не знає, що сказати, знає тільки, що йому невимовно любо й легко чути Саньку.

— Ну, чого галасуєш? — Пи-ить хоч! — То злізь і напийся. Пан який!

Гринь хмуриться: ач, як вона з ним балакає! Коли б вона не пішла в кухню, він би їй показав! Хоч їй аж дев'ять літ, а йому тільки на Покрову буде шість, та він двоє таких, як вона, навкулачки подуває. Бо він — Гринь, а вона — наймичка, Рябуха, попилач. І вона не сміє таким голосом говорити до нього!

— Подай сюди води, ти! Рябухо!

Нехай тобі той, що в запічку, подасть! І знову клацає клямка, але тоскно і страшно.

— Той, що в запічку. Хто "той"?

Тіні ланцюжків, святі на іконах, мисник, макітра, всі знають, хто "той". Знають, та хитро, сторожко мовчать.

Гринь, кругло витріщивши очі, обережно задом відсувається вглиб печі й сідає в самий кутко, щоб зза спини була стіна. Але на печі майже зовсім темно, тільки по стелі над завіскою та коминою хвилями просвітається миготливе світло лямпадки. У другому кутку печі лежить щось кругле, темне й довге. Що воно таке? А чого ж "той" у запічку? Чи він там усе сидить, чи виходить?

Як усі царі та владки, вигнані з свого царства, Гринь почуває жаль до себе, страх, тугу. Самотність його безмежна, гнітюча. А чорне й кругле

в другому кутку печі починає ворухитись.

— Са-а'!... Са-а-нько!!

Клаца клямка, риплять двері. Чорне зразу затихає. Гринь швиденько підпозває до краю печі й виставляє голову. От Саньчина голова в синій хустинці.

— Ну, чого тобі ще? "Санько, Санько"! Чого?

Гринь не почуває себе царем. Тому він навіть води не просить, а жалібно й благально каже: — Сиди тут, зі мною... Він не каже, що боїться, що він оточений з усіх боків ворожими силами, що він, владика, не сміє злізти з печі. Але Санька й сама це добре розуміє. Ага, тепер він у неї помочі шукає, тепер він такий тихенький та ласкавий, а голосочок такий жалібенський!

Санька пхикає й повертається йти.

— Саню, не ходи! Са-а'!...

— А диви! Отто буду сиди-ти тут з тобою! Мені треба тарілки мити.

— Помієш потім. Сиди тут.

— Аякже. Розумний який!

"Потім". А бити кого будуть?

І Саньчина синя хустка зникає за виступом печі. Гринь уже не може тепер бути сам, тепер усі ворожі сили, знаючи, що він кликав собі поміч, страшенно розсердиться і зразу кинуться на нього.

— Са-а-нько!! Е-е-е!...

Санька помалу вертається й, ніби не чуючи плачу владки, порухається біля мисника. Гринь затихає. І вона, і мисник, і "той", всі вони там у змові проти нього. Санька з ними, вона їхня, однакова. А все таки легше, що вона ходить, стукає, сопє носом.

— Саню, а де Жулька?

— М'ягеньким, улесливим голосочком питає Гринь.

Санька не чує. Поважно порухається біля мисника, зачинає дверці й хоче йти з хати.

— Са-аню, не ходи. Са-а-ню!

— Ага, тепер "Са-а-ню". А хто вчора мені в бік виделку засадив? Га?

Гринь мовчить. Засадив, бо нешвидко подав тарілку.

— А хто сьогодні жалівся на мене мамі? А хто Рябухою називає? Га?

Гринь усе мовчить. Бо такі Рябуха! Ряба, як собака.

— А тепер "Са-а-ню"? Ото ж посидь там. Нехай тебе доминок візьме. Він тепер отам у тій хаті сидить.

Гринь з жахом перекидає очі на чорну страшну дірку дверей до спальні.

— Ма-амо! — жалібно скрикує він.

— Еге, "мамо". Мама на весілі. Прийдуть аж уранці. А доминок тобі покаже "маму".

— Саню, я не буду більше виделкою колоти. І щипати не буду. Йй-Богу!

— А жалітися будеш?

— Йй-Богу не буду!

— А Рябухою звати будеш?

— Не буду.

— А будеш заступатися, як мама мене битимуть?

— Буду.

— А не брешеш?

— От тобі хрест святий!

І Гринь, ставши навколійши, швиденько хреститься. Санька знизу пильно дивиться на нього. Потім знову починає пригадувати всі кривди, боля, жалі. А Гринь знову гаряче присягається і хреститься, відікаючись навіки від усякого насильства і знущання з неї. Так

даються всі конституції, так дає їх і Гринь, будучи ні гіршим, ні кращим з монархів.

Однаке Санька не дуже вірить присяганням, — скільки разів уже бували вони! А ми не лихо, і знову Санька — Рябуха, знову виделкою в бік, знову Саньку волочать за волосся за те, що Гринь шклянку розбив.

А все ж таки сьогодні цар і Бог в її руках. А все ж таки сьогодні він — покірний, площенький, запобігливий перед нею. І їй хочеться натішитися з своєї влади вже до сходу.

— Та ти тепер божишся, а завтра знову за своє. Не хочу з тобою сидіти. Сиди з домиком.

І Санька вдає, що виходить з хати. Гринь аж скинується, аж руки простягає за нею і, з жахом дивлячись на дірку дверей, благально й жалібно плаче.

Санька вертається.

— А даси канфетів (цукорки)?

Це вже виходить за межі конституції, це вже замах на прерогативи самої влади: канфети тільки для Гриня. Але Гринь насуплюється, трохи сопє носом і суворо каже: — Дам.

— Ну, давай. Кидай сюди.

У Гриня в куточку на печі, — мама накладала, — і цукорки, і горіхи, і навіть чотири новенькі копійки. Гринь часто кліпає очима: не дати, — Санька піде на кухню й знову пічне облягати ворожа сила; дати, — шкода, досадно, хіба ж то Рябусі мама лишила?

— А казку казатимеш?

Нехай, принаймні, чимсь за-

служить, щоб не дурно було порушення прерогатив.

— Ач який! Ще йому й казку. Сиди коло нього, від домика обороняй, та ще й казку. Давай так.

Ні, Гринь так не згоджується дати, — йому страшенно хочеться казки послухати. Буде так любо, затишно: Санька сяде в куточок, Гринь бубличком ляже коло неї, і пічнеться новий, цікавий, дух захоплюючий світ. Адже коли мама дома, Санька не сміє відмовлятися і каже йому казки, — тоді влада його необмежена. А тепер навіть за цукорки не хоче, ач яка. Ну, нехай, нехай! — Са-а-ню, розкажи казочку!

Ні, Саня не хоче розказувати казку. Тепер вона старша над ним, тепер її сила й влада. Але їй хочеться, щоб Гринь прохав її, їй любо без устанку відчувати, обмацувати цю силу, бачити владу на колінах перед собою.

— Са-а'! Малесеньку казочку! Про козу-дерезу!

— Ого, ще й про козу-дерезу! Чого хотів!

— Ну, про мазунчика...

OUR AMERICAN PAGE

Mail contributions to 524 Olive Street, Scranton, Pa.

THE WAR AND THE SLAV PEOPLES

By Kosta Todorov
Former Bulgarian Minister

To understand the role of Slavdom in the present war, it is enough to recall that the conflict began with the German attack upon Slavonic Czechoslovakia.

At Munich the representatives of non-Slavonic peoples agreed to settle their disputes at the expense of the Slavs. The menaced Anglo-Saxons and Latin peoples threw into the jaws of the angered Teuton their Slavonic ally, Czechoslovakia. But, stimulated by the taste of Slavonic booty, the German beast of prey, having deceived its colleagues of Munich, divided the Slavonic territories of the Poles, Ukrainians and White Russians with its international partner, the bolshevik clique.

Actually the present war broke out with the German attack upon Poland, whom England and France regarded as their bastion, for Hitler figured that the non-Slavonic states, having abandoned Czechoslovakia, would not fight for Poland.

It may be that the war will end with a conflict between Germany and the Soviet Union, where the largest peoples are Slavs, that is, Russians, White Russians and Ukrainians.

Thus, in this war the Slavs are one of the chief passive participants, whose hide the active belligerents are either dividing or seeking to divide. This without their consent, and often even without their knowledge. It is the football which the players throw about and for which they contend.

What should the Slavs do in this situation? What are their aims? First, to recognize their own interests, to determine where they coincide with the interests of other nations and where they digress.

England is not fighting the battle of Poland or of the Slavonic peoples, but for her own interests. But, in defending herself, she is ipso facto defending a great many Slavs, the Russians, Ukrainians, Poles, Czechs, Slovaks, Yugoslavs and

Bulgars. She is defending them simply because she is weakening and tying the hands of Germany, who constantly dreams of subjecting the Slavonic countries. Should Hitler triumph, nothing would prevent Germany from realizing her historical dream of converting the Slavonic lands into fertile soil for German culture, of exploiting their natural resources and man power.

The German push to the east and south is nothing new. The Teutonic knights, with fire and sword, absorbed Pomerania and Prussia, which were settled by the Slavs. Remnants of the old Slavonic Kaszub tribe can still be found there. In time Germanized Prussia absorbed parts of Poland, while through the centuries Austria ruled over the Slav-populated territories of southern Poland, Croatia, Slovenia, Galicia, Dalmatia, Czechia, Slovakia and Bosnia.

The war of 1914 began with the attempt of Austro-Hungary to invade Serbia and reach Salonika.

Hitler is furthering the deeds of the Teutonic knights and of Frederick the Great. In his book, "Mein Kampf," he has presented Germany with one aim: a march to the East, into the productive steppes of Ukraine, where he sees arable land for the German plow, a country which he must subject with the German sword.

The absorption of Czechoslovakia was merely preparatory to a march eastward. According to Hitler's plans, the war with Poland was to be the first step in the direction of Kiev, the capital of Ukraine. To avoid war on two fronts, Hitler came to an understanding with Stalin and turned his attention to the West.

But he has not repudiated his aims, nor will he do so. Why? Because the western areas do not and cannot give him that for which he has continuously striven—wide and productive lands for German colonization. His ideal is purely agrarian. He

seeks to complement the powerful German industry with a similarly great agricultural production, which would allow him, as he says, to feed two hundred million future Germans. In this "lebensraum" (living space) he seeks to convert the Slav peoples into slaves who would work for the benefit of the German "herrenfolk" (master race), or simply to destroy these peoples, as he is doing in Poland, so that they would not occupy the German "place in the sun."

At this time, the government of Bulgaria, threatened by the German fist and trying to save itself from destruction, has capitulated.

The number of Slav peoples who have lost their independence after the Czechs, Slovaks and Poles has been augmented by the Bulgarians, to whom booty is offered at the expense of Greece, thus to become the slaves of the so-called higher German race without battle. [The Yugoslavs have shown a different spirit.—Ed.]

As a result of all this, the only real defender of the Slav peoples, who did not organize their own defense against the historic German advance, is England. Not out of love for the Slavs, but from necessity, through her own defense. By seeking to destroy Hitler and thus save herself, England is simultaneously destroying that very force which desires to dominate the Slavs.

Therefore the fate of the Slavs is dependent upon the success of Britain. Should England be defeated, then all these peoples, for several decades and perhaps centuries, would become German slaves and find themselves under the iron heel of the German aggressor.

In these circumstances, Great Britain, while saving herself, is also saving the Slavs from German slavery and is fighting a battle whose successful outcome would give these peoples an opportunity to order their own lives, develop their cultures, arrange for good-neighborly relations with each other and become equal members in the great society of European peoples.

UNEMPLOYED SKILLED LABOR URGED TO REGISTER

As the National Labor Registration Drive completed its first full week, Associate Director H. Raymond Mason of the Pennsylvania State Employment Service reports the registration of many workers possessing skills now urgently needed in defense industries.

A sharp increase in registrations in all offices throughout the state was seen by Director Mason, who stated that the number of registrants with the particular qualifications which equip them for work in defense occupations has been very encouraging. He explained that it was too early to determine the full results of the registration drive, which continues until April 15, but that indications were that shortages in key defense jobs will be met. Complete statistics on the drive will not be available until the activity is completed.

Mr. Mason urged all unemployed capable of holding a job who have not yet registered to do so at once. All who possess skills necessary to defense industries but who are not using

these skills in their present occupation are also asked to register promptly in order that a record of their skills may be had and their services secured should the labor shortage increase. He stressed the fact that the Employment Service does not encourage or desire workers now employed in any defense industry to register.

It was explained that through the Labor Registration Drive, a voluntary registration of workers needed for defense industries, it was hoped to accomplish three things: first, to secure a comprehensive picture of the nation's labor resources; second, to secure much-needed information regarding the number of skilled employees available to meet the emergency demands of defense industries; and, third, to get all applicants for work registered and thus provide a labor pool from which employers might draw without recruiting workers from outside the Employment Service offices.

Many abuses result from indiscriminate labor recruiting and careless advertising which can be eliminated when workers are hired through public Employment Service offices, and

much needless migration of labor is also averted.

"We are relying on this voluntary registration to assure effective mobilization of labor for defense," Mr. Mason stated, "and the aim is to interfere as little as possible with the freedom of workers to move about and the freedom of employers to bid for the services of workers."

ROCHESTER EAGERLY AWAITING PROF. KOSHETZ

The forthcoming visit of Professor Alexander Koshetz to Rochester is being eagerly anticipated by his many admirers. They still recall with a thrill his two previous visits here with the Ukrainian National Chorus.

After Dr. Koshetz' first appearance in February, 1923, A. J. Warren of "The Rochester Times Union" expressed the opinion of all Rochesterians when he said, "Rochester had an absolutely novel musical experience last night and through it learned to what hitherto undreamed of heights of perfection choral singing may attain."

The great Ukrainian conductor will be the guest of the Uk-

Men's Senior A. A. U. Indoor Swim



The Men's Senior National A.A.U. championship meet for indoor swimming will be held at Ann Arbor, Mich., on April 4, and continue through Saturday, April 5. The pictures show the present title holders of various events. Each of these champs is expected to defend his title at the Ann Arbor meet.

rainian Civic Center Choir when they present a concert in his honor at the Civic Center on April 5. The program will consist entirely of choral selections to be offered by the Ukrainian Civic Center Choir directed by Sophie Doroffy and the St. Joseph's Church Choir under the direction of Alexander Lawriw. In addition, there will be several numbers sung by the combined choruses under the direction of Leo Sorochinsky, former assistant to Professor Koshetz and now conductor of the SS. Cyril and Methodius Choir of Olyphant, Pa.—C. F.

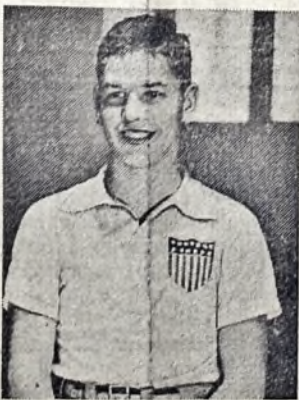
COLEMAN'S LECTURE IN PHILLY SUCCESSFUL

Dr. Arthur Prudden Coleman's first lecture in Philadelphia at the International Institute on March 16 on "Slavs' Contributions to the Democratic Ideal," provided the occasion for the first general assembly of Slavs in Quaker City history.

Ukrainians, Slovaks, Russians, Czechs and Poles, young and old, gathered to hear the instructor of Slavonic languages from Columbia University greet them in their native languages, compliment them for their cultural contributions to America, and express a hope that Slavonic heroes, such as Ukraine's Taras Shevchenko, would become better known in America. Dr. Coleman said that one of his favorite Slavonic heroes is Taras Shevchenko, the "champion of democracy," whose English translation of "My Dream" he read before the group.

During the tea that followed, a spirit of friendship prevailed among the Slavs who were introduced to each other and chatted on the possibilities of forming and solidifying an all-Slav union in Philadelphia to propagate the idea of establishing a just and fair boundary set-up in Europe after the present war. Alexander Yaremko

Table Tennis



The National Table Tennis tournament will be held in New York city on April 2 through 4. George Hendy, above, leading U. S. table tennis player for the past three years, is expected to compete.

ASSEMBLY 289, DETROIT, MICH. Meeting date advanced one week to Sunday, April 6th, 1:30 p. m., due to the American Easter. Meeting will be held at the Ukrainian Michigan League Home, 6690 Michigan Avenue. Activities Committee will reveal program for the remainder of this year.

Stephen G. Dobryden, president

ПРИЙДИТЬ ДО НАС І РОЗМОВТЕСЬ ПО УКРАЇНСЬКИ З УКРАЇНСЬКИМ ПРОДАВЦЕМ

Виставляємо на ПРОДАЖ всі наші повні відновлені УЖИВАНІ АВТОМОБІЛІ І ТРОКИ. Не тільки АВТОМОБІЛІ І ТРОКИ на наших просторіх, але таксамо НАРІВНІШІ УЖИВАНІ АВТОМОБІЛІ під дахом у наших складі уживаних машин. Не заважаючи на низькі ціни, продаємо кожний НЮАРК МОТОР АВТОМОБІЛІ І ТРОК з гарантією БЕЗУМОВНОЮ ГАРАНТІЮ ЗВРОТУ ГРОШЕЙ

NEWARK MOTORS

Авторизовані продавці PLYMOUTH DE SOTO INTERNATIONAL TRUCKS 432-442 South Orange Avenue Newark, N. J.

Phones: MA. 3-5251 & MA. 3-5252
Питайте за Мірославом Вакулінським

ПЕРШИЙ НАРОДНИЙ ПОГРЕБНИК на Філадельфію й околицю



МИХАЙЛО НАСЕВИЧ

Cor. Franklin & Brown Sts., Philadelphia, Pa.
Tel.: Market 1320

ОБСЛУГА В ДЕНЬ І В НОЧІ

CHEST COLDS

For real, quick relief from distress of an aching chest and its coughing—rub on Musterole, a wonderfully soothing "COUNTER-IRRITANT." Better than a mustard plaster to help break up painful local congestion! Made in 3 strengths.



SOUTH SIDE BANK AND TRUST COMPANY

Складайте свої ощадності в цій сильній і певній банку

524 CEDAR AVENUE SCRANTON, PA.
Член Федеральної Корпорації Обезпечення Депозитів

ВЕЛИКА ВИПРОДАЖ

7 ВЕЛИКИХ, 12-ЦАЛЕВИХ РЕКОРДІВ ЗА \$5.00
Користайтеся з нагоди

- 68940 Великодні. Страшна П'ятниця і Суб. Печення Паски. — Гал. Трупа
- 68941 Великодні. Воскресіння Христове. Свячення Паски. — Гал. Трупа
- 68942 Великодні. Галіки (на дві сторони). — Співає Гал. Трупа
- 70001 Христос Воскрес. Сягасно заспівали. — Співає М. Зазуляк
- 81501 Ангел Вояже. Воскрес Ісус. Христос Воскрес. — Хор Фатюка
- 70003 Отче Наш. Вірую до Єдиного Бога. — Співає М. Зазуляк
- 70004 Укр. христині (на дві сторони). — Спів і орх. Гуменюка
- 70005 Укр. пражині (на дві сторони). — Спів і орх. Гуменюка
- 70006 Парубки в корші (на дві сторони). — Спів і орхестра
- 70007 Український баль в Америці. — Жуковський і Красноська
- 70008 Ярмарок в Старім Краю (на 2 ст.). — Жуковський-Красноська
- 70009 Українське весілля в Америці (2 сторони). — Спів і орхестра
- 70010 Заповіт. Ура у біт. Хо за нами. — Хор ім. Лисенка
- 70012 Лемківське весілля (дві сторони). — Лемківське Тріо і Орх.
- 70015 Вечеринці на Україні. Ч. 1-2. — Український Хор
- 70016 Вечеринці на Україні. Ч. 3-4. — Український Хор
- 70018 Весілля в Галичині (на 2 сторони). — Жуковський з гуртом
- 70015 Вечеринці Ніжинського, ч. 1-2. — Симфонічна орхестра
- 70016 Вечеринці Ніжинського, ч. 3-4. — Симфонічна орхестра
- 59045 Ой, де ти м'я поведеш. Моя мила з чорними очима. — Спів. Хор
- 59047 Пісня сирітка Мареса. Сліпий лірник. — Сільська Трупа
- 59066 Чне то поленько. Поточок, бистра річечка. — Хор — соліст
- 59067 Гулянка і Сон. — Співає Український Національний Хор
- 59079 Неси м'я коню. Лучка, зелена долина. — Мужеський хор
- 59080 Пісня о Довбуші і Бондарівні. — Арт. Сільська Трупа
- 68972 Пісня жєнців. Пісня майнерів. — Галицька Трупа
- 68973 Пісня косарів. Пісня рубачів. — Галицька Трупа
- 68984 Ой на Івана, ой на Купала (дві стор.). — Арт. Трупа
- 68985 Зелені Свята (на дві сторони). — Артистична Трупа
- 71000 Новий Рік (на дві сторони). — Арт. Сільська Трупа
- 71002 Пісня Полоскозуби. Пісня Блоха. — Панько Терлиця-Челядь
- 72005 Весілля: Плет. вінка. Розплітання коси. — Драм. Дружина
- 72006 Благословення родичів. Даровання і коровий. — Драм. Дружина
- 72007 Весілля. Вінчання-Пожєнєнє. — Драматична Дружина
- 72013 Пошлюбна гостина і Весілля забаво. — Драм. Дружина
- 72014 Забирають молодю. Чоловік і жінка. — Драматична Дружина
- 70017 О хто, хто, Ніколая любить (на 2 стор.). — Співає М. Зазуляк
- 68980 Різдво. Свята Різдвяна Вечера. — Спів. Галицька Трупа
- 68891 Щедрий Вечір. Йордан. — Представлено Галицькою Трупою
- 70013 Різдвяний Вертеп (на 2 стор.). — Спів і орх. Гуменюка
- 70013 Слава в Вішнім. Вєсєчєска. Над Вифлєємом. Хор Лисенка
- 68780 Єлизавета — полька. З Раю — вальс. — Чеська орхестра
- 66000 Ніч у Львові і Ніч у Варшаві. — Вальс. — Народний Орх.
- 68911 Сестра — полька. Чужай — вальс. — Гармоністи.

Ті великі українські 12-цалєві рекорди продаються по \$1.25 одна, але ми на короткий час даємо вам нагоду набуди сім (7) рекордів тільки за п'ять (5) доларів. Менше від 7 не виставляємо. Спішіть за замовленням, бо запас невеликий. Вибери́ть сім рекордів, пришліть у листі їх номери і "Монітор" на 5 доларів, а рекорди будуть Вам зараз вислані. Другої такої нагоди в Америці не буде.

NARODNA WOLA

524 OLIVE STREET SCRANTON, PA.